

Toelichting Inkomstenbelasting

Uitgesloten bedrijfsmiddelen en transacties

Bedrijfsmiddelen

Niet alle investeringen in bedrijfsmiddelen geven recht op investeringsaftrek. Uitgesloten zijn ([art. 3.45 lid 1 Wet IB 2001](#)):

- bedrijfsmiddelen die zijn bestemd om voor 70% of meer te worden gebruikt voor de uitoefening van een **bosbedrijf**, tenzij ervoor is gekozen om de vrijstelling voor bosbedrijf (I 1810) niet toe te passen;
- bedrijfsmiddelen die zijn bestemd om voor 70% of meer te worden gebruikt voor een onderneming waarvoor een **regeling ter voorkoming van dubbele belasting** (I 40) geldt;
- **gronden**, inclusief de ondergrond van gebouwen;
- **vaartuigen** die zijn bestemd voor representatieve doeleinden (I 3370);
- **effecten** (I 2530), **vorderingen** (I 2410), **goodwill** (I 3140) en **vergunningen, ontheffingen, concessies**, e.d.; en
- **dieren**.

Bovengenoemde uitsluitingen gelden voor de KIA, MIA en EIA. Er zijn ook uitsluitingen per soort investeringsaftrek. Die worden behandeld in de volgende secties.

Bij de ‘**bedrijfsmiddelen die bestemd zijn om**’ is het beoogde gebruik door de ondernemer bepalend. Er moet wel een redelijke verwachting zijn dat het beoogde gebruik ook werkelijk tot stand komt. Kortdurend ander gebruik is niet relevant.

Hoewel gronden zijn uitgesloten van toepassing van investeringsaftrek, kan wel aftrek worden geclaimd voor een investering in de **verbetering van gronden**. Dit geldt alleen als op de verbeteringskosten wordt afgeschreven, omdat er geen sprake is van een blijvende waardeverandering.

Opmerkingen

1. Tot de uitgesloten effecten, vorderingen, concessies, e.d. behoren ook vis-, melk- en suiker**quota**.
2. Door het **wijzigen van de bestemming** van een bedrijfsmiddel kan alsnog recht op investeringsaftrek ontstaan. De kosten worden dan gesteld op de boekwaarde (I 2150) van het bedrijfsmiddel op het moment van de bestemmingswijziging ([ECLI:NL:HR:1986:AW7994](#)). Deze kosten worden geacht te zijn gemaakt op het moment dat besloten wordt de bestemming te wijzigen, ongeacht of het gebruik op dat moment ook al daadwerkelijk wijzigt.
3. Ook als de bestemming van een bedrijfsmiddel wijzigt van gebruik in het **buitenland** naar gebruik ten dienste van de Nederlandse winst, kan er alsnog recht op investeringsaftrek ontstaan ([art. 3.43 lid 2 Wet IB 2001](#)). Er zijn geen richtlijnen gegeven voor de vaststelling van het investeringsbedrag in zo’n situatie.
4. Een investering in een **gebouw met ondergrond** zal moeten worden opgesplitst. Bepaald moet worden in hoeverre het investeringsbedrag betrekking heeft op de grond.

Transacties

Bepaalde transacties zijn uitgesloten van investeringsaftrek vanwege de relatie tussen de partijen die de verplichtingen zijn aangegaan. Uitgesloten zijn de transacties tussen ([art. 3.46 lid 1 Wet IB 2001](#)):

- de ondernemer en personen die tot zijn huishouden behoren;
- bloed- of aanverwanten in de rechte lijn (zoals vader en zoon) of personen die tot hun huishouden behoren;
- gerechtigden tot een nalatenschap waartoe een bedrijfsmiddel behoort; en
- degene die voor ten minste een derde gedeelte een belang heeft in een lichaam en dat lichaam.

Opmerking

De minister van Financiën kan de investeringsaftrek **toch van toepassing verklaren** op een volgens de hoofdregel uitgesloten transactie. Dat kan aan de orde zijn als zo'n transactie volledig op zakelijke gronden heeft plaatsgevonden ([art. 3.46 lid 2 Wet IB 2001](#)). De staatssecretaris heeft voor een aantal specifieke transacties onder strikte voorwaarden een goedkeuring afgegeven voor het claimen van investeringsaftrek ([Stcrt. 2016-69109 onderdeel 5](#)). Een ondernemer die hiervan gebruik wil maken, zal een verzoek moeten indienen bij de Belastingdienst.